

РІШЕННЯ
спеціалізованої вченої ради
Вищого навчального закладу «Університет імені Альфреда Нобеля»
про присудження ступеня доктора філософії

Спеціалізована вчена рада ДФ 08.120.018 ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля» (м. Дніпро) прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» на підставі прилюдного захисту дисертації Лавнікова Олега Артуровича «Формування індивідуального стилю професійної діяльності майбутніх перекладачів на засадах міждисциплінарної інтеграції» за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями).

«26» жовтня 2023 року

Лавніков Олег Артурович 1996 року народження, громадянин України, освіта вища. Закінчив у 2019 році Університет імені Альфреда Нобеля і здобув кваліфікацію магістра за спеціальністю «філологія», професійна кваліфікація – магістр філології, перекладач з англійської, іспанської та французької мов, викладач. З 05 березня 2019 року по 05 березня 2023 року – аспірант очної (денної) форми навчання за спеціальністю 015 – Професійна освіта (за спеціалізаціями).

Дисертація відповідає основним напрямам досліджень науково-дослідної лабораторії інноваційних методів навчання та кафедри інноваційних технологій з педагогіки, психології та соціальної роботи ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля», проведених у межах комплексних наукових тем «Теоретичні та методичні засади моделювання компетентнісної професійної освіти у контексті євроінтеграції» (державний реєстраційний номер 0117U000784), «Теоретико-методологічні засади професійного становлення фахівця в інноваційному соціокультурному просторі» (державний реєстраційний номер 0122U200059). Тему затверджено вченою радою ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля» (протокол № 3 від 30 травня 2019 р.).

Дисертацію виконано у ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля».

Науковий керівник – Лебідь Ольга Валеріївна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри інноваційних технологій з педагогіки, психології та соціальної роботи ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля».

Здобувач має 15 публікацій, з яких: 4 статті у провідних наукових фахових виданнях України (3 з них – одноосібні), внесених до міжнародних наукометричних баз, 1 стаття у співавторстві у журналі, який входить до наукометричної бази Web of Science, 10 тез доповідей у збірниках матеріалів міжнародних та всеукраїнських конференцій, у тому числі:

1. Лавніков О.А., Лесик А.С. Інтегративний підхід у системі вищої освіти: поняття і особливості. *Вісник Університету імені Альфреда Нобеля. Сер.: Педагогіка і психологія. Педагогічні науки*, 2020. № 1 (19). С. 195–199. DOI:10.32342/2522-4115-2020-1-19-23 (фахове видання).

2. Лавніков О.А. Педагогічні умови формування індивідуального стилю професійної діяльності майбутніх перекладачів на засадах міждисциплінарної

інтеграції. *Наукові інновації та передові технології. Сер.: Педагогіка*, 2023. № 4 (18). С. 444–455. DOI: 10.52058/2786-5274-2023-4(18)-444-455 (фахове видання).

2. Lavnikov O., Leshchenko H., Maksymenko L., Stanishovskyi A., Vovchasta N., Sheliukh O. Formation of the future translator individual style. *AD ALTA: Journal of Inter disciplinary Research*, 2021, 11/02-XXII, pp. 6–11 (*Web of Science*).

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради та присутні на захисті фахівці:

Волкова Наталія Павлівна, голова спеціалізованої вченої ради, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри інноваційних технологій з педагогіки, психології та соціальної роботи ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля», м. Дніпро.

Проблема розвитку української перекладацької спільноти потребує підготовки перекладача, у якого на високому рівні сформована не лише професійна компетентність, але й здатність адаптуватись до непередбачуваних умов професійного середовища, здатність до прийняття оригінальних перекладацьких рішень, вміння встановлювати ефективні комунікативні відносини з усіма суб'єктами професійної діяльності, здатність до самопрезентації. У зв'язку з цим актуальною методичною проблемою є формування індивідуального стилю професійної діяльності майбутніх перекладачів.

Актуальність дослідження Лавнікова О.А. визначається гострою необхідністю пошуку таких підходів до підготовки майбутніх перекладачів, які допоможуть їм уже під час навчання у закладі вищої освіти виробити свій індивідуальний стиль професійної діяльності.

Заслуговує на схвальну оцінку доробок Лавнікова Олега Артуровича, представлений в публікаціях, з яких 4 статті у провідних наукових фахових виданнях України (3 з них – одноосібні), внесених до міжнародних наукометричних баз, 1 стаття у співавторстві у журналі, який входить до наукометричної бази Web of Science, 10 тез доповідей у збірниках матеріалів міжнародних та всеукраїнських конференцій. Зміст, обсяг та кількість опублікованих праць відповідають вимогам МОН України щодо публікацій основного змісту дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії та надають здобувачу право публічного захисту дисертаційного дослідження.

Аналіз дисертації, опублікованих праць дає підстави для висновку про те, що дослідження Лавнікова Олега Артуровича «Формування індивідуального стилю професійної діяльності майбутніх перекладачів на засадах міждисциплінарної інтеграції», є завершеною, самостійно виконаною науковою працею, заслуговує позитивної оцінки, відповідає вимогам до оформлення дисертацій, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 №40 (із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки України № 759 від 31.05.2019 р.); п. 10 «Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 №

167, Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 та «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (зі змінами, внесеними відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 21 березня 2022 року № 341), а його автор Лавніков Олег Артурович заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 015 – Професійна освіта (за спеціалізаціями), 01 – Освіта/Педагогіка.

Амеліна Світлана Миколаївна – опонент, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри іноземної філології та перекладу Національного університету біоресурсів і природокористування України, зауваження:

1. На нашу думку, варто було б конкретизувати перше завдання дослідження («Здійснити аналіз стану розробленості досліджуваної проблеми в науковій літературі та педагогічній практиці»), вказавши його мету – для чого саме був проведений цей аналіз.

2. Характеристика особливостей професійної діяльності перекладачів, зокрема, в аспекті індивідуальної діяльності, тільки виграла б, якби автор більш детально окреслив специфіку роботи перекладачів-фрілансерів, досить широко представлених на ринку перекладацьких послуг.

3. Оскільки одним із одержаних результатів у новизні задекларовано уточнення й конкретизацію понятійно-категоріального апарата досліджуваної проблеми («стиль», «індивідуальний стиль діяльності», «індивідуальний стиль професійної діяльності», «педагогічні умови»), вважаємо, що було б доречно надати їх уточнені визначення у висновках (як до розділу, так і до загальних висновків).

4. Позитивно оцінюючи розроблення Лавніковим О.А. міждисциплінарного тренінгу «Індивідуальний стиль професійної діяльності перекладача», структура якого представлена у таблиці 3.3., висловимо проте пропозицію, що ця таблиця є дуже великою у масштабах підрозділу, тому доцільно було би розмістити її у додатках.

5. Визнаючи важливість унаочнення окремих складників і результатів дослідження у таблицях і рисунках, вважаємо, що для кращого сприйняття доцільно було би об'єднати за критеріями результати, представлені у окремих таблицях за показниками.

Павленко Олена Олександрівна – опонент, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри перекладу та професійної мовної підготовки Університету митної справи та фінансів, зауваження:

1. На наш погляд, робота значно виграла б, якби дисертант зазначив у контексті наукової спеціальності «Професійна освіта (за спеціалізаціями)» свою думку щодо ключової ролі держави в особі МОН чи ЗВО в питаннях формування індивідуального стилю професійної діяльності майбутніх перекладачів на засадах міждисциплінарної інтеграції.

2. Зважаючи на те, що робота присвячена дослідженню питань, пов'язаних з вищою освітою, вважаємо, що слід би у певних випадках більш детально пояснювати аспекти, які у стратегічному та/або тактичному планах

мають суттєве значення для розробки і впровадження педагогічних умов формування індивідуального стилю професійної діяльності у майбутніх перекладачів, зокрема, яке місце в цьому процесі відводиться професорсько-викладацькому складу.

3. У праці «Formation of the future translators individual style», яка оприлюднена у науковому виданні, що входить до міжнародної наукометричної бази Web of Science, не конкретизовано особистий внесок дисертанта (с. 8 дисертації).

4. Уважаємо, що в ході дослідження автору варто було б приділити більше уваги опису практичного досвіду зарубіжних закладів вищої освіти з досліджуваної проблематики.

5. На наш погляд, висновки до третього розділу (с. 208 – 212) слід скоротити.

6. Робота має деякі технічні огріхи редакційного характеру. Не вважаємо за потрібне їх коментувати, оскільки завдання опонента полягає у ґрунтовному аналізі наукової сутності проблеми дослідження.

Зінукова Наталія Вікторівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри європейських і східних мов та перекладу ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля», зауваження:

1. Проводячи аналіз трактувань понять «стиль», «індивідуальний стиль діяльності», «індивідуальний стиль професійної діяльності», автор роботи не представляє результати у вигляді певних сконцентрованих узагальнень, наприклад, табличних. Це дало б змогу компактно представити результати наукових розвідок за персоналіями у порівняльному їх трактуванні (матеріали пп. 1.2).

2. Бажано б було розширити опис реалізації третьої педагогічної умови формування індивідуального стилю професійної діяльності майбутніх перекладачів на засадах міждисциплінарної інтеграції (залучення студентів до розробки міждисциплінарних науково-дослідницьких проєктів, тематика яких відображає взаємозв'язки теоретичних і практичних аспектів формування індивідуального стилю професійної діяльності майбутніх перекладачів), зокрема надати посилання на збірники матеріалів конференцій, в яких було опубліковано тези студентів експериментальної групи.

3. У параграфі 2.2 «Діагностика рівнів сформованості індивідуального стилю професійної діяльності майбутніх перекладачів» представлено результати низки анкетувань на констатувальному етапі, але, на наш погляд, недостатньо повним є опис процедури проведення анкетування і взаємодії з респондентами.

4. Необхідно здійснити ретельне редагування тексту дисертації, адже вона не позбавлена орфографічних та граматичних огріхів.

Коробейнікова Тетяна Ігорівна, кандидат педагогічних наук, доцент, проректор із забезпечення якості освітнього процесу, доцент кафедри європейських і східних мов та перекладу ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля», зауваження:

1. Уважаємо, що під час формулювання теоретичних положень

дисертації слід було б більшу увагу приділити аналізу наукових праць зарубіжних учених, у яких накопичено чимало корисних ідей та рекомендацій щодо вирішення досліджуваної проблеми, а також здійснити аналіз змісту освітніх програм провідних іноземних ЗВО, за якими здійснюється професійна підготовка майбутніх перекладачів.

2. Не можна не відзначити той факт, що робота значно виграла б, якби автор, крім зазначених методологічних підходів до формування індивідуального стилю професійної діяльності майбутніх перекладачів, звернувся до ресурсного підходу, який спрямовано на глибоке пізнання людиною себе, власних ресурсів, реалізація яких задовольняє прагнення людини до максимально повної самореалізації в професії. Реалізація даного підходу спонукає студента до моделювання індивідуальної траєкторії розвитку, моделювання власних стратегій успіху, активної позиції в освоєнні майбутньої професії.

3. У дисертації такого масштабу бажано було б більш широко представити власні практичні нароби у додатках.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,
«Проти» – немає.

На підставі результатів відкритого голосування спеціалізована вчена рада присуджує **Лавнікову Олегу Артуровичу** ступінь доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 015 – Професійна освіта (за спеціалізаціями).

Голова разової спеціалізованої
вченої ради

Волкова Н.П.

26.10.2023р.